

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Πρόγραμμα Σπουδών: Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

Θεματική Ενότητα: ΔΕΟ34 Οικονομική Ανάλυση & Πολιτική

Ακαδ. Έτος: 2020-21

Γραπτή Εργασία #2 (Μακροοικονομική Α)

Οδηγίες για την εργασία

Αριθμός ερωτήσεων που πρέπει να απαντηθούν και βαθμολόγηση. Στην εργασία αυτή υπάρχουν δύο (2) ερωτήσεις, που απαιτούν αναλυτικές απαντήσεις και δέκα (10) ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, για την κάθε μία εκ των οποίων θα πρέπει να επιλεγεί και να σημειωθεί η σωστή απάντηση. Για άριστα (10) πρέπει να απαντηθούν σωστά ΟΛΕΣ οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στη Γραπτή Εργασία. Η βαθμολογία διαμορφώνεται ως εξής: Επτά (7) μονάδες για τις δύο (2) ερωτήσεις που απαιτούν αναλυτικές απαντήσεις (η σχετική βαρύτητα της κάθε μίας δίνεται μέσα σε παρενθέσεις). Ο μέγιστος βαθμός που μπορεί να λάβει ο φοιτητής για τις απαντήσεις του σε αυτές τις δύο ερωτήσεις είναι 6 μονάδες, ενώ με 1 επιπλέον μονάδα βαθμολογείται η σαφήνεια και ροή της σκέψης, η γενική διατύπωση, η ποιότητα των διαγραμμάτων και γενικότερα η συνολική θεωρητική τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων με βάση την οικονομική θεωρία. Οι δέκα (10) ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών βαθμολογούνται με 3 μονάδες (0,3 μονάδες η κάθε μία) ενώ για κάθε λάθος απάντηση αφαιρείται το 1/4 του βαθμού μίας σωστής απάντησης, δηλαδή 0,075 μονάδες. Ερωτήσεις που δεν απαντώνται βαθμολογούνται με μηδέν.

Μορφοποίηση εργασίας. Μέγεθος γραμματοσειράς 11pts, απόσταση μεταξύ γραμμών 1.5 σειρές, απόσταση μεταξύ παραγράφων 12pts.

Περιεχόμενο και συνολική εικόνα εργασίας. Οι εργασίες πρέπει να είναι καλογραμμένες, επιμελημένες και ευανάγνωστες ώστε να μην κουράζουν τον αναγνώστη. Θα πρέπει η διάρθρωσή τους να είναι αντίστοιχη των ερωτήσεων και υποερωτήσεων (δηλ. να είναι σαφές σε ποια ερώτηση ή υποερώτηση απαντάτε σε κάθε σημείο της εργασίας σας, αλλά να ΜΗΝ συμπεριλάβετε τις εκφωνήσεις). Επισημαίνεται ότι η αυτολεξεί με το βιβλίο τεκμηρίωση/απάντηση των ερωτήσεων στη Γραπτή εργασία δεν θα γίνεται αποδεκτή. Πιο συγκεκριμένα, η παράθεση αυτούσιου κειμένου πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο. Για περισσότερα σχετικά με την ορθή εκπόνηση μιας ΓΕ, διαβάστε τις οδηγίες που βρίσκονται στο *study.eap.gr* στο φάκελο Γραπτές Εργασίες και θέματα Εξετάσεων 2012-σήμερα, εξεταστέα ύλη/5-Οδηγίες εκπόνησης ΓΕ.

Διαγράμματα. Εάν δημιουργήσετε διαγράμματα, αυτά ΔΕΝ πρέπει να είναι σκαναρισμένα, αλλά κατασκευασμένα σύμφωνα με τις οδηγίες που βρίσκονται στο *study.eap.gr* στο φάκελο Γραπτές Εργασίες και θέματα Εξετάσεων 2012-σήμερα, εξεταστέα ύλη/5-Οδηγίες εκπόνησης ΓΕ. Τα διαγράμματα πρέπει να είναι σχεδιασμένα με "ελεύθερο" τρόπο. Δηλαδή, μπορούν να σχεδιαστούν είτε με το σχεδιαστικό πρόγραμμα του Word, είτε με άλλο σχεδιαστικό πρόγραμμα (π.χ. Visio) αλλά όχι με πρόγραμμα που παράγει αυτοματοποιημένα σχήματα βάσει δεδομένων (π.χ. excel).

Παραπομπές και Λογοκλοπή. Οι παραπομπές και οι βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να καταγράφονται. Για περισσότερα σχετικά με τον τρόπο παρουσίασης των παραπομπών, διαβάστε τις οδηγίες που βρίσκονται στο *study.eap.gr* στο φάκελο Γραπτές Εργασίες και θέματα Εξετάσεων 2012-σήμερα, εξεταστέα ύλη/5-Οδηγίες εκπόνησης ΓΕ. Επίσης, στον ίδιο φάκελο, οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν το έγγραφο «Περί λογοκλοπής» (διαθέσιμο και εδώ: <https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2020/10/Περί-Λογοκλοπής-.doc>) πριν την εκπόνηση της εργασίας τους.

Έκταση εργασίας. Μέγιστη έκταση εργασίας: 5 σελίδες (περιλαμβανομένων των αναφορών, διαγραμμάτων, εισαγωγής-επιλόγου (προαιρετικά) και των βιβλιογραφικών αναφορών, αλλά εξαιρουμένου του εξωφύλλου).

Ονοματοδοσία εργασίας. Να είναι αρχείο MS WORD-2007 και να ακολουθεί την κωδικοποίηση με λατινικούς χαρακτήρες: 2020-21 deo34 [toeronymos] essay2 [tmima].docx. Π.χ., το όνομα του αρχείου Word για τη 2η ΓΕ του φοιτητή ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ στο τμήμα ΗΛΕ20 της ΔΕΟ34 για το ακαδ. έτος 2020-21 θα πρέπει να γραφεί: 2020-21 deo34 dimitriou essay2 hle20.docx.

Υποβολή εργασίας. Οι Εργασίες θα πρέπει να υποβληθούν μόνο μέσω του συστήματος study.eap.gr.

ΑΠΟΛΥΤΗ καταληκτική ημερομηνία εμπρόθεσμων υποβολών εργασιών:

ΤΡΙΤΗ 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021, ώρα 23:59.

Προσοχή! Δεν υπάρχει δυνατότητα εκπρόθεσμων υποβολών.

ΜΕΡΟΣ Α

Ερωτήσεις που απαιτούν αναλυτικές απαντήσεις

Ερώτηση Α1: Εκφώνηση

Α) Να εξηγήσετε την έννοια της καμπύλης συνολικής ζήτησης (AD) και να την παρουσιάσετε διαγραμματικά (κλειστή οικονομία). Να αναφερθούν οι παράγοντες που μετατοπίζουν την καμπύλη συνολικής ζήτησης.

(μέγιστη έκταση: 250 λέξεις- μονάδες 2,0)

Β) Χρησιμοποιώντας την καμπύλη συνολικής ζήτησης (AD), τη βραχυχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς (SRAS) και τη μακροχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς (LRAS), εξηγήστε (και δείξτε διαγραμματικά) τη διαδικασία με την οποία μια αύξηση της προσφοράς χρήματος από την Κεντρική Τράπεζα (θετική διαταραχή της ζήτησης) θα οδηγήσει την οικονομία από μία θέση μακροχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας σε μια άλλη.

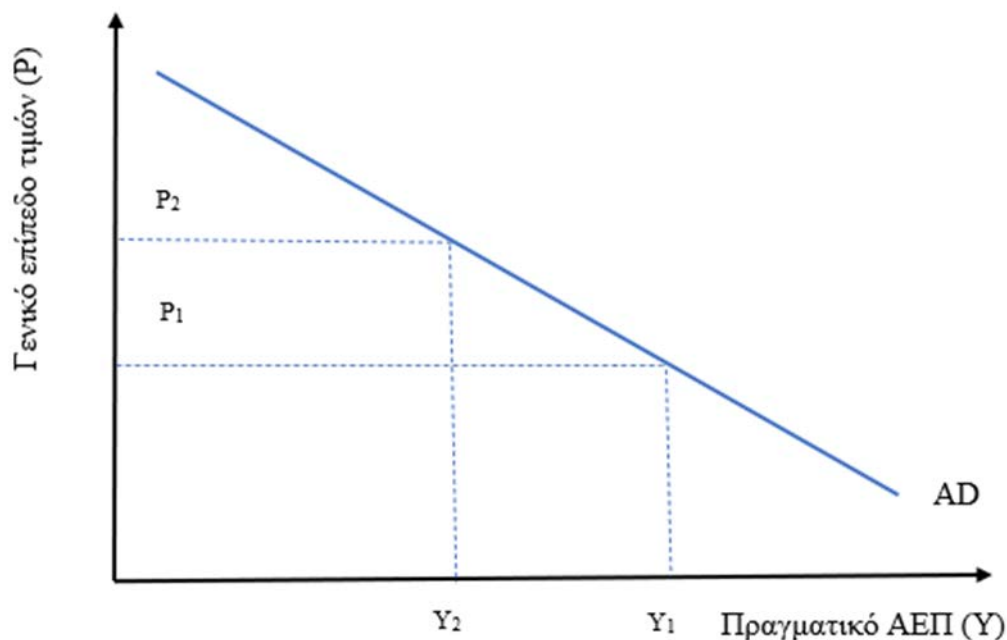
(μέγιστη έκταση: 250 λέξεις- μονάδες 2,0)

Ερώτηση Α1: Απάντηση

Α) Η καμπύλη συνολικής ζήτησης δείχνει τη σχέση μεταξύ γενικού επιπέδου τιμών και ζητούμενης ποσότητας του συνολικού προϊόντος. Η καμπύλη συνολικής ζήτησης έχει αρνητική κλίση, δηλαδή μία αύξηση του επιπέδου τιμών μειώνει τη ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος και αντίστροφα. Δύο είναι οι βασικοί λόγοι για την αρνητική κλίση της καμπύλης, το αποτέλεσμα πλούτου και το αποτέλεσμα επιτοκίου. Στην πρώτη περίπτωση, αύξηση του επιπέδου τιμών (από P_1 σε P_2), με όλους τους υπόλοιπους παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), μειώνει την αγοραστική δύναμη πολλών περιουσιακών στοιχείων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, προκαλώντας μείωση της συνολικής κατανάλωσης και μείωση της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος (από Y_1 σε Y_2 στο Διάγραμμα 1). Στη δεύτερη περίπτωση, αύξηση του επιπέδου τιμών (από P_1 σε P_2), με όλους τους υπόλοιπους παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), μειώνει την αγοραστική δύναμη των χρηματικών διαθεσίμων, οδηγώντας σε αύξηση της ζήτησης χρήματος εκ μέρους των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Αυτό μειώνει τη διαθεσιμότητα χρηματικών κεφαλαίων για δανεισμό και αυξάνει το επιτόκιο (Τα άτομα προσπαθούν να παρακρατήσουν περισσότερα ρευστά διαθέσιμα είτε δανειζόμενα, είτε πουλώντας περιουσιακά στοιχεία όπως ομόλογα. Αυτό μειώνει τα δανειακά διαθέσιμα για άλλους δανειζόμενους και αυξάνει το επιτόκιο). Η αύξηση του επιτοκίου προκαλεί μείωση των επενδύσεων, λόγω αύξησης του κόστους δανεισμού και μείωση της κατανάλωσης (εξαιτίας της αύξησης της αποταμίευσης). Συνεπώς, ένα ψηλότερο επίπεδο τιμών οδηγεί σε χαμηλότερη κατανάλωση και χαμηλότερες επενδύσεις, άρα σε μείωση της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος (από Y_1 σε Y_2).

Οι παράγοντες, που μετατοπίζουν την καμπύλη συνολικής ζήτησης, είναι οι (καταναλωτικές και επιχειρηματικές) προσδοκίες, ο πλούτος, το φυσικό κεφάλαιο, η δημοσιονομική πολιτική και η νομισματική πολιτική. Συγκεκριμένα, η βελτίωση (χειροτέρευση) των προσδοκιών των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, η αύξηση (μείωση) της αξίας των περιουσιακών στοιχείων (του πλούτου), το μικρό (μεγάλο) μέγεθος φυσικού κεφαλαίου, η επεκτατική (περιοριστική) δημοσιονομική και η

επεκτατική (περιοριστική) νομισματική πολιτική αυξάνουν (μειώνουν) τη συνολική ζήτηση μετατοπίζοντας την αντίστοιχη καμπύλη προς τα δεξιά (αριστερά).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

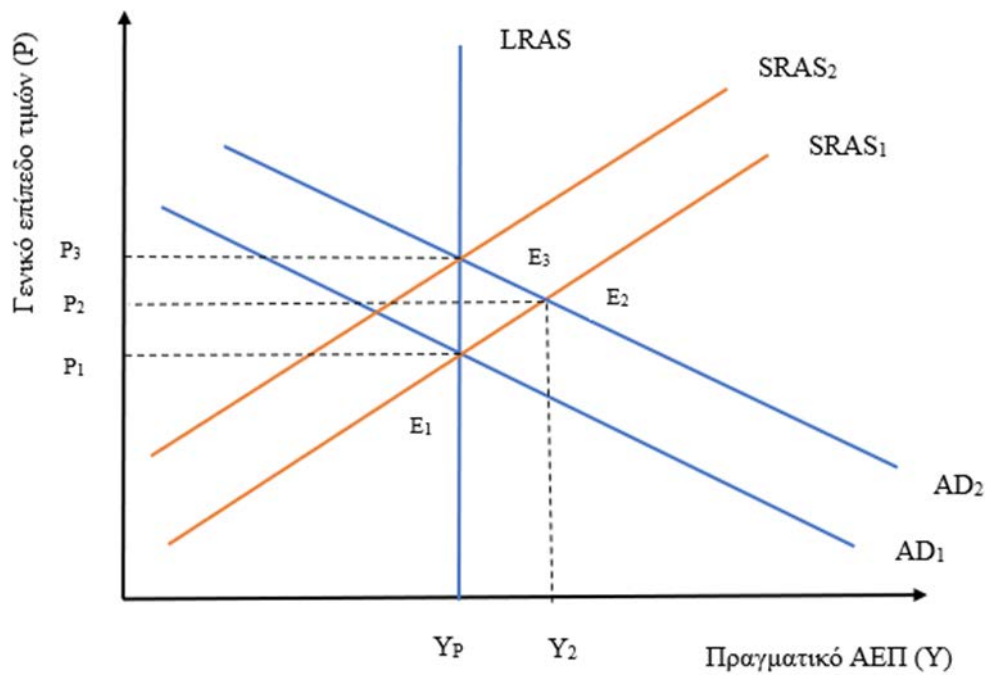
(βλ. Βλέπε Krugman and Wells (2018): Ενότητα 63)

Μαθησιακά αποτελέσματα: B7, B9

Β) **Μακροχρόνια μακροοικονομική ισορροπία** είναι η κατάσταση, όπου το σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας βρίσκεται επίσης πάνω στην (τέμνει την) μακροχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς (LRAS). Έτσι το συνολικό προϊόν βραχυχρόνιας ισορροπίας είναι ίσο με το δυνητικό προϊόν (Y_P), σημείο E_1 στο Διάγραμμα 2.

Μια **αύξηση της προσφοράς χρήματος** από την Κεντρική Τράπεζα (με τους υπόλοιπους παράγοντες αμετάβλητους) συνεπάγεται αύξηση των χρηματικών διαθεσίμων που είναι διατεθειμένα και διατεθειμένες να δανείσουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις. Το αποτέλεσμα είναι η μείωση του επιτοκίου σε κάθε επίπεδο τιμών, που οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης και των επενδύσεων, με συνέπεια τη μετατόπιση της καμπύλης συνολικής ζήτησης (AD) προς τα δεξιά. Στη βραχυχρόνια περίοδο, όπου οι μισθοί είναι άκαμπτοι, η οικονομία κινείται κατά μήκος της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς ($SRAS_1$) στο σημείο E_2 οδηγώντας σε πληθωριστικό κενό ίσο με $Y_P - Y_2$, καθώς το συνολικό προϊόν αυξάνεται από Y_P σε Y_2 και το γενικό επίπεδο των τιμών αυξάνει από P_1 σε P_2 . Η αύξηση αυτή των τιμών μειώνει τους πραγματικούς μισθούς και επομένως αυξάνει τη ζήτηση εργασίας. Όμως καθώς η οικονομία βρίσκεται ήδη σε πλήρη απασχόληση, η υπερβάλλουσα ζήτηση για εργασία πιέζει προς τα πάνω τους μισθούς και επομένως οι επιχειρήσεις ωθούνται να μειώσουν το προϊόν.

Έτσι, προκαλείται βαθμιαία μετατόπιση της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς προς τα αριστερά, από τη θέση $SRAS_1$ στη θέση $SRAS_2$. Το συνολικό προϊόν μειώνεται από Y_2 σε Y_P και το γενικό επίπεδο των τιμών αυξάνεται ξανά, από P_2 σε P_3 . Η μακροχρόνια μακροοικονομική ισορροπία αποκαθίσταται ξανά στο σημείο E_3 με το προϊόν στο επίπεδο του δυνητικού προϊόντος, αλλά σε ένα ψηλότερο γενικό επίπεδο τιμών. Η οικονομία αυτό-διορθώνεται στη μακροχρόνια περίοδο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

(βλ. Βλέπε Krugman and Wells (2018): Ενότητα 63, 64, 65)

Μαθησιακά αποτελέσματα: B7, B9

Ερώτηση A2: Εκφώνηση

Θεωρήστε ότι μία (κλειστή) οικονομία στην οποία οι τιμές είναι σταθερές, περιγράφεται από τις ακόλουθες σχέσεις:

$$\text{Συνάρτηση Κατανάλωσης: } C = 200 + 0,8Y^d \quad (1)$$

$$\text{Συνολική Επένδυση: } I = 500 \quad (2)$$

$$\text{Κυβερνητικές (ή Δημόσιες) Δαπάνες: } G = 500 \quad (3)$$

$$\text{Πραγματικοί Φόροι: } T = 500$$

όπου $Y^d = \text{Διαθέσιμο εισόδημα} = Y - T$ (Εισόδημα μείον Φόροι).

α) Να προσδιορίσετε το σημείο βραχυχρόνιας ισορροπίας του προϊόντος Y_1^* . Αν η πλήρης απασχόληση πραγματοποιείται σε επίπεδο προϊόντος $Y_p = 6000$, να εξετάσετε αν η συγκεκριμένη οικονομία αντιμετωπίζει υφεσιακό (παραγωγικό) ή πληθωριστικό κενό και να το προσδιορίσετε. Ποια είναι η τιμή του πολλαπλασιαστή δημοσίων δαπανών; Να κατασκευαστεί το σχετικό Διάγραμμα. **(μονάδα 1)**.

β) Έστω ότι οι τιμές τώρα είναι μεταβαλλόμενες (ή δεν είναι σταθερές) και η συνάρτηση κατανάλωσης γίνεται:

$$\text{Συνάρτηση Κατανάλωσης: } C = 200/P + 0,8Y^d \quad (4)$$

Έστω επίσης ότι η βραχυχρόνια συνάρτηση συνολικής προσφοράς δίνεται από:

$$\text{Βραχυχρόνια Συνολική Προσφορά [SRAS]: } Y = 5000 - 500/P \quad (5)$$

Ποια θα είναι η συνάρτηση συνολικής ζήτησης (AD) και ποιο το σημείο βραχυχρόνιας ισορροπίας (Y_2^* , P_2^*). Με δεδομένο το επίπεδο προϊόντος πλήρους απασχόλησης $Y_p = 6000$, η συγκεκριμένη οικονομία αντιμετωπίζει υφεσιακό (παραγωγικό) ή πληθωριστικό κενό; Να κατασκευαστεί το σχετικό Διάγραμμα. **(μονάδα 1)**.

γ) Με δεδομένες τις συναρτήσεις κατανάλωσης και SRAS από το ερώτημα (β), έστω τώρα ότι οι κυβερνητικές δαπάνες αυξάνονται κατά 100 μονάδες (και οι τιμές παραμένουν μεταβαλλόμενες). Βρείτε το νέο επίπεδο ισορροπίας (Y_3^* , P_3^*) και παρουσιάστε το διαγραμματικά. Να υπολογίσετε το μέγεθος του πολλαπλασιαστή δημοσίων δαπανών στην συγκεκριμένη οικονομία. Ο πολλαπλασιαστής στο υποερώτημα (α) είναι μικρότερος ή μεγαλύτερος από τον πολλαπλασιαστή που βρήκατε τώρα (υποερώτημα γ); Γιατί; **(μονάδα 1)**

Ερώτηση A2: Απάντηση

α) Για να προσδιορίσουμε το σημείο βραχυχρόνιας ισορροπίας, χρησιμοποιούμε τη συνθήκη ισορροπίας:

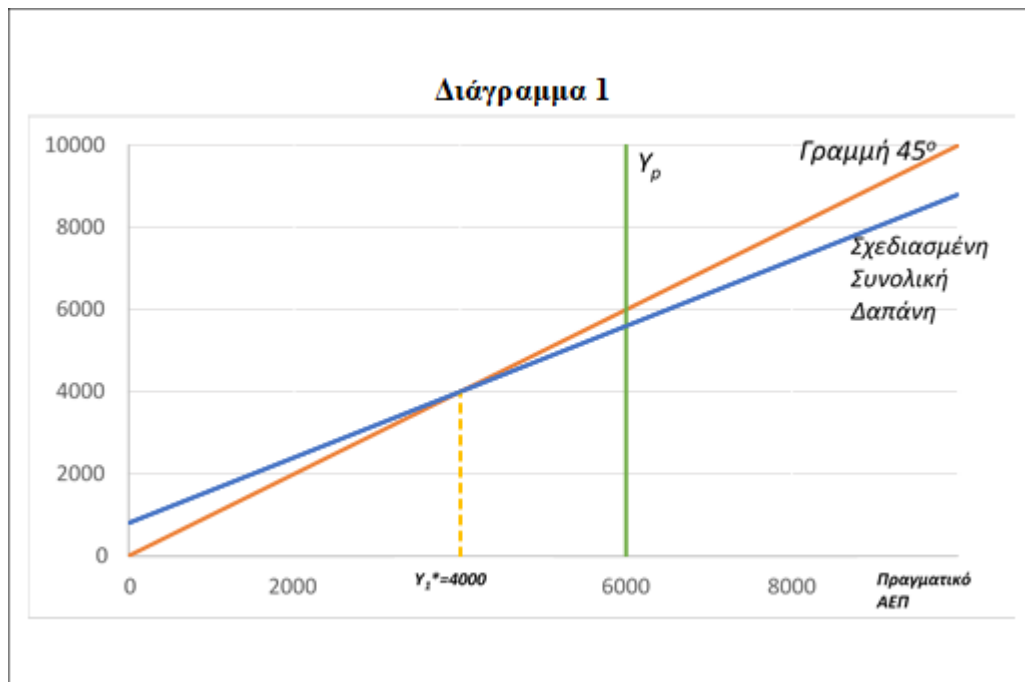
$$Y = C + I + G$$

Αντικαθιστούμε στην πιο πάνω σχέση (ταυτότητα εισοδήματος) τις εξισώσεις (1) έως (3) και τον ορισμό του διαθέσιμου εισοδήματος $Y^d = Y - T$. Συγκεκριμένα:

$$Y = 200 + 0,8(Y - 500) + 500 + 500 \Rightarrow Y = 1200 + 0,8Y - 400 \Rightarrow Y = 800 + 0,8Y \Rightarrow Y_1^* = 4000$$

Επομένως υπάρχει υφεσιακό (παραγωγικό) κενό ίσο με $6000 - 4000 = 2000$.

Η τιμή του πολλαπλασιαστή των δημοσίων δαπανών είναι $\frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1}{1-MPC} = \frac{1}{1-0.8} = \frac{1}{0.2} = 5$.

(Βλ. Ενότητες **60, 61, 62**)

Μαθησιακά αποτελέσματα: B3, B5, B9

β) Με τη νέα συνάρτηση κατανάλωσης, η νέα συνάρτηση συνολικής ζήτησης δίνεται από τη σχέση:

$$\begin{aligned} Y &= C + I + G = 200/P + 0,8(Y - 500) + 500 + 500 \\ \Rightarrow Y &= 200/P + 0,8Y + 600 \\ \Rightarrow 0,2Y &= 200/P + 600 \end{aligned}$$

Άρα η συνολική ζήτηση δίνεται από τη σχέση:

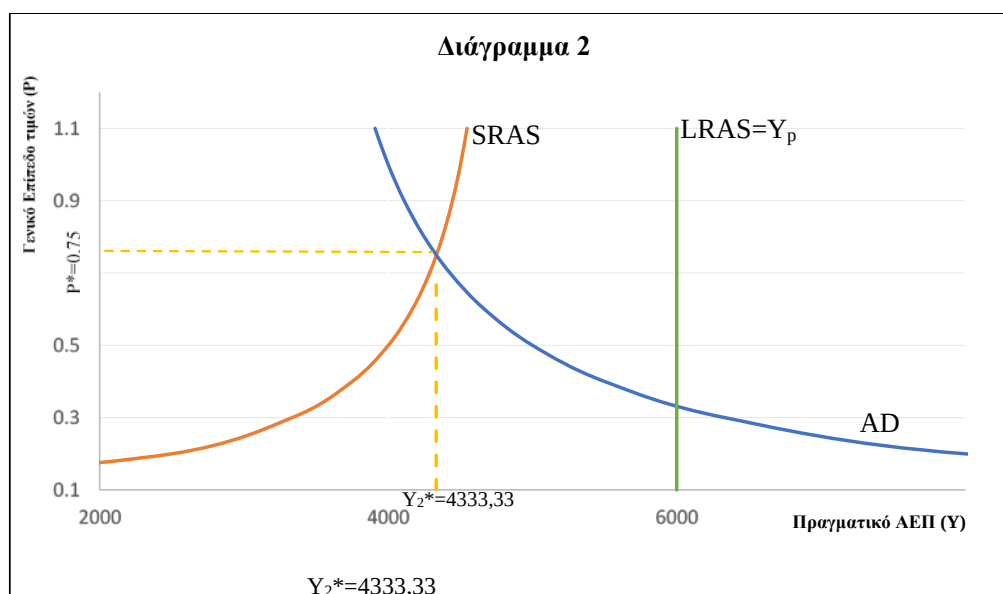
$$Y = 1000/P + 3000 \quad (6)$$

Για να υπολογίσουμε το **σημείο βραχυχρόνιας ισορροπίας** (Y_2^* , P_2^*), εξισώνουμε τις σχέσεις (5) και (6) με στόχο να υπολογίσουμε το γενικό επίπεδο τιμών ισορροπίας. Ειδικότερα:

$$\begin{aligned} 1000/P + 3000 &= 5000 - 500/P \\ \Rightarrow 1500/P &= 2000 \\ \Rightarrow P_2^* &= 0,75 \end{aligned}$$

Επομένως, το γενικό επίπεδο τιμών ισορροπίας είναι $P_2^* = 0,75$. Αντικαθιστώντας το P^* είτε στην AD [σχέση (6)] είτε στην SRAS [σχέση (5)] βρίσκουμε ότι το πραγματικό ΑΕΠ ισορροπίας είναι $Y_2^* = 4333,33$. Καταλήγουμε έτσι ότι στο σημείο (Y_2^* , P_2^*) = (4333,33, 0,75), η συγκεκριμένη οικονομία βρίσκεται σε βραχυχρόνια ισορροπία.

Εφόσον το πραγματικό ΑΕΠ ισορροπίας $Y_2^*=4333,33$ υπολείπεται του δυνητικού προϊόντος, δηλαδή εφόσον $(Y_2^*=4333,33) < (Y_p = 6000)$ συμπεραίνουμε ότι η οικονομία βρίσκεται σε υφεσιακό (παραγωγικό) κενό.

(Βλ. Ενότητες [63](#), [64](#), [65](#), [66](#))

Μαθησιακά αποτελέσματα: B5, B9

γ) Λόγω της αύξησης των κυβερνητικών δαπανών, η συνολική ζήτηση διαμορφώνεται ως εξής

$$\begin{aligned} Y &= C + I + G = 200/P + 0,8(Y - 500) + 500 + 600 \\ \Rightarrow Y &= 200/P + 0,8Y + 700 \\ \Rightarrow 0,2Y &= 200/P + 700 \end{aligned}$$

Άρα η νέα συνολική ζήτηση δίνεται από τη σχέση $Y = 1000/P + 3500$.

Εξισώνοντας τη νέα συνολική ζήτηση με τη συνολική προσφορά βρίσκουμε ότι το νέο επίπεδο τιμών είναι

$$\begin{aligned} 1000/P + 3500 &= 5000 - 500/P \\ \Rightarrow 1500/P &= 1500 \\ \Rightarrow P_3^* &= 1 \end{aligned}$$

Επομένως, το γενικό επίπεδο τιμών ισορροπίας είναι $P_3^* = 1$. Αντικαθιστώντας το P_3^* είτε στην AD είτε στην SRAS βρίσκουμε ότι το πραγματικό ΑΕΠ ισορροπίας είναι $Y_3^* = 4500$. Συνεπώς, το νέο σημείο βραχυχρόνιας ισορροπίας είναι $(Y_3^*, P_3^*) = (4500, 1)$. Εφόσον το νέο πραγματικό ΑΕΠ ισορροπίας $Y_3^* = 4500$ υπολείπεται του δυνητικού προϊόντος, δηλαδή εφόσον $Y_3^* = 4500 < Y_p = 6000$, συμπεραίνουμε ότι η οικονομία βρίσκεται σε υφεσιακό (παραγωγικό) κενό.

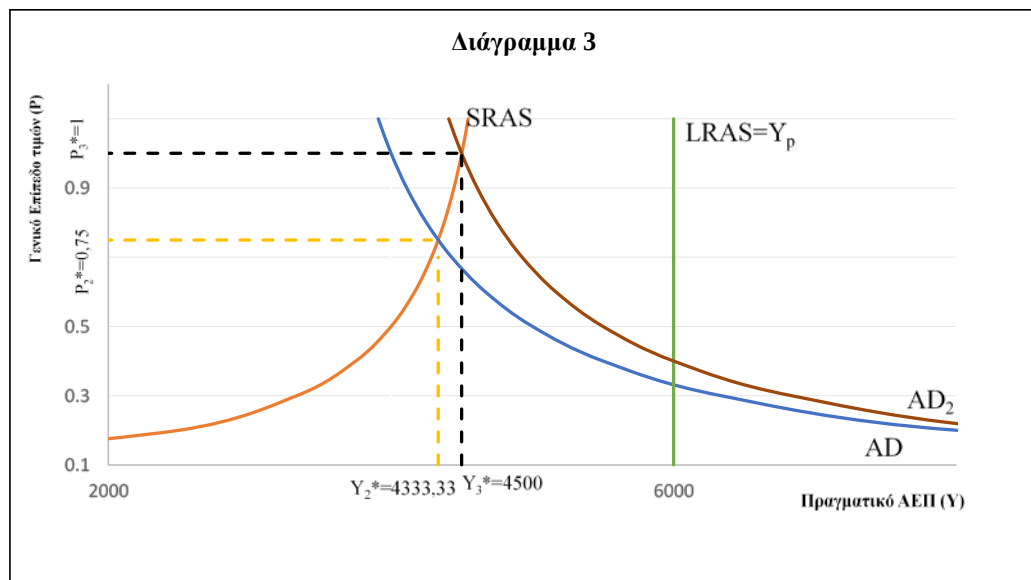
Αξιοποιώντας τα αποτελέσματα από τα ερωτήματα (β) και (γ) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση των δημόσιων δαπανών κατά 100 μονάδες οδήγησε σε

αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 166,67 μονάδες. Χρησιμοποιώντας τον τύπο του πολλαπλασιαστή δημόσιων δαπανών $\Delta Y/\Delta G$ βρίσκουμε ότι ο πολλαπλασιαστής στη συγκεκριμένη οικονομία ισούται με:

$$\Delta Y/\Delta G = 166,67/100 = 1,67$$

Δηλαδή, μία αύξηση των δημόσιων δαπανών κατά μία μονάδα επιφέρει αύξηση στο πραγματικό ΑΕΠ κατά 1,67 μονάδες.

Σε σχέση με τον πολλαπλασιαστή στο (α), ο πολλαπλασιαστής που βρήκαμε εδώ είναι μικρότερος. Η επίδραση του υψηλότερου επιπέδου τιμών στην κατανάλωση αποδυναμώνει την πολλαπλασιαστική επίδραση της αύξησης των δημοσίων δαπανών στο συνολικό εισόδημα. Αυτή η επίδραση των τιμών δεν επηρεάζει την τιμή του πολλαπλασιαστή στο ερώτημα (α) γιατί από υπόθεση οι τιμές είναι σταθερές.

(Βλ. Ενότητες 65, 66)

Μαθησιακά αποτελέσματα: B5, B9

ΜΕΡΟΣ Β

Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών

Στις παρακάτω 10 ερωτήσεις, να γράψετε τον αριθμό της κάθε ερώτησης στην εργασία σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. Η κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με 0,3 μονάδες. Για κάθε λάθος απάντηση αφαιρείται το 1/4 του βαθμού της σωστής απάντησης, δηλαδή 0,075 μονάδες. Ερωτήσεις που δεν απαντώνται βαθμολογούνται με μηδέν.

B1) Ποιο από τα ακόλουθα δεν περιλαμβάνεται στο ελληνικό ΑΕΠ;

A. Η αγορά ενός καινούργιου κινεζικού κινητού

B. Η δαπάνη του ελληνικού κράτους για την κατασκευή ενός δρόμου

C. Οι πωλήσεις ελληνικής φέτας στο εξωτερικό

D. Η αγορά ενός καινούργιου σπιτιού στην Αρκαδία

Απάντηση

Στο ΑΕΠ μιας χώρας περιλαμβάνονται τα τελικά αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται στην εγχώρια οικονομία, συμπεριλαμβανόμενων των κεφαλαιακών αγαθών, των νέων κτηρίων και των μεταβολών στα αποθέματα. Συνεπώς, από τα παραπάνω το μόνο που δεν ικανοποιεί αυτό τον ορισμό είναι το κινεζικό κινητό, αφού έχει παραχθεί σε μια άλλη χώρα. Επίσης, σύμφωνα με την ταυτότητα $AEΠ = C + I + G + X - IM$, προκύπτει ότι σε αυτή την περίπτωση το κινεζικό κινητό αφορά την κατηγορία των εισαγωγών, η οποία αφαιρείται από τον υπολογισμό του ελληνικού ΑΕΠ.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Ενότητα 47.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B3.

B2) Ας υποθέσουμε ότι σε μια χώρα ο αριθμός των ατόμων που είναι καταγεγραμμένοι ως απασχολούμενοι είναι 10 εκατομμύρια και αυτοί οι οποίοι είναι καταγεγραμμένοι ως άνεργοι είναι 2,5 εκατομμύρια. Με βάση αυτά τα στοιχεία, ποια απάντηση από τις παρακάτω είναι η σωστή;

A. Το εργατικό δυναμικό της χώρας και το ποσοστό της ανεργίας είναι ίσα με 12,5 εκατομμύρια και 10% αντίστοιχα

B. Το εργατικό δυναμικό της χώρας και το ποσοστό της ανεργίας είναι ίσα με 12,5 εκατομμύρια και 20% αντίστοιχα

C. Το εργατικό δυναμικό της χώρας και το ποσοστό της ανεργίας είναι ίσα με 7,5 εκατομμύρια και 20% αντίστοιχα

D. Το εργατικό δυναμικό της χώρας και το ποσοστό της ανεργίας είναι ίσα με 7,5 εκατομμύρια και 10% αντίστοιχα

Απάντηση

Με βάση τον ορισμό του εργατικού δυναμικού και του ποσοστού ανεργίας έχουμε:

Εργατικό δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι = 12,5 εκατ.

Ποσοστό Ανεργίας = $(\text{Άνεργοι} / \text{Εργατικό Δυναμικό}) \cdot 100$

$$= (2,5 / 12,5) \cdot 100 = 20\%.$$

Επομένως δεν ισχύουν οι A, C και D.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Ενότητα 49.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B14.

B3) Εάν ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξηθεί από 70 σε 105 από το ένα έτος στο επόμενο, ο ρυθμός πληθωρισμού στη διάρκεια αυτής της περιόδου είναι:

- A. 20%
- B. 35%
- C. 40%
- D. 50%

Απάντηση

Ο ρυθμός πληθωρισμού ισούται με το κλάσμα στο οποίο αριθμητής είναι η διαφορά του δείκτη τιμών του έτους 2 με το δείκτη τιμών του έτους 1 και παρονομαστής είναι ο δείκτης τιμών του έτους 1. Για να εκφραστεί σε ποσοστιαία βάση, το παραπάνω κλάσμα πολλαπλασιάζεται επί 100. Επομένως, ο ρυθμός πληθωρισμού στη διάρκεια αυτής της περιόδου $= [(105-70)/70] * 100 = 50\%$. Συνεπώς δεν ισχύουν οι απαντήσεις A, B, και C.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman and Wells (2018): **Ενότητα 52**.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B14.

B4) Εάν το κόστος ενός καλαθιού αγοράς μειωθεί από 100 ευρώ το έτος 2019 σε 95 ευρώ το έτος 2020, ποια είναι η τιμή του δείκτη τιμών καταναλωτή το έτος 2020, εάν το έτος 2019 είναι το έτος βάσης:

- A. 5
- B. 95
- C. 100
- D. 105

Απάντηση

Ο δείκτης τιμών σε ένα δεδομένο έτος ισούται με το κλάσμα στο οποίο αριθμητής είναι το κόστος καλαθιού αγοράς στο δεδομένο έτος (2020) και παρονομαστής είναι το κόστος καλαθιού αγοράς στο έτος βάσης (2019), πολλαπλασιαζόμενο επί εκατό (100). Επομένως, ο δείκτης τιμών καταναλωτή το έτος 2020 $= (95/100) * 100 = 95$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman and Wells (2018): **Ενότητα 52**.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B14.

B5) Τα προσδοκώμενα ετήσια έσοδα και κόστη (σε ευρώ) ενός επενδυτικού σχεδίου δίνονται από τον παρακάτω πίνακα.

Έτος	Κόστος	Έσοδα
0	1800	0
1	400	1500
2	250	1500
3	100	1500

Αν γνωρίζουμε ότι το επιτόκιο είναι 5%, η καθαρή παρούσα αξία του επενδυτικού σχεδίου είναι:

- A. 1950
- B. -1950

C. -1590,8

D. 1590,8

Απάντηση

Οι απαραίτητοι υπολογισμοί για την εύρεση της Καθαρής Παρούσας Αξίας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος	Κόστος (C_t)	Έσοδα (R_t)	Έσοδα μείον Κόστος ($R_t - C_t$)	$(R_t - C_t)/(1 + r)^t$
0	1800	0	-1800	$-1800/1,05^0 = -1800$
1	400	1500	1100	$1100/1,05^1 = 1047,6$
2	250	1500	1250	$1250/1,05^2 = 1133,8$
3	100	1500	1400	$1400/1,05^3 = 1209,4$
ΣΥΝΟΛΟ	2550	4500	1950	1590,8
				(Καθ. Παρ. Αξία)

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Ενότητα 58.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B6.

B6) Δίνονται τα παρακάτω δεδομένα για μια ανοικτή οικονομία. Με βάση τα στοιχεία αυτά, η ιδιωτική αποταμίευση στην οικονομία αυτή είναι ίση με:

	(δισ ευρώ)
ΑΕΠ	215
Ιδιωτική Κατανάλωση	153
Δημόσιες Δαπάνες	41
Εξαγωγές	30
Εισαγωγές	37
Δημοσιονομικό Αποτέλεσμα	-17

A. 17 δισ ευρώ

B. 21 δισ ευρώ

C. 4 δισ ευρώ

D. 38 δισ ευρώ

Απάντηση

Η εθνική αποταμίευση εκφράζεται από την σχέση:

$$S_{\text{εθνική}} = S_{\text{δημόσια}} + S_{\text{ιδιωτική}} \quad (1)$$

Επομένως:

$$S_{\text{ιδιωτική}} = S_{\text{εθνική}} - S_{\text{δημόσια}} \quad (2)$$

όπου $S_{\text{δημόσια}} = T - G$

Η εθνική αποταμίευση $S_{\text{εθνική}}$ υπολογίζεται από την σχέση $AEΠ = C + G + S$ (η οποία προκύπτει εάν στη σχέση που εκφράζει το ΑΕΠ από την πλευρά του εισοδήματος, $AEΠ = C + S_{\text{ιδιωτική}} + T$ προσθαιρέσουμε τις δημόσιες δαπάνες G) ως εξής:

$$S_{\text{εθνική}} = AEΠ - C - G = 215 - 153 - 41 = 21 \quad (3)$$

Από τις σχέσεις (2) και (3) υπολογίζουμε ότι:

$$S_{\text{ιδιωτική}} = S_{\text{εθνική}} - \text{Δημοσιονομικό αποτέλεσμα} = 21 - (-17) = 38 \text{ δις ευρώ}$$

Επομένως οι απαντήσεις A, B, και C είναι εσφαλμένες.

Άρα η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε ενότητα 56.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B4

B7) Το διαθέσιμο εισόδημα σε μία οικονομία το 2019 ήταν 1800 ευρώ και το επίπεδο της καταναλωτικής δαπάνης ήταν 1550 ευρώ. Το 2020 το διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε στα 2200 ευρώ και το επίπεδο της καταναλωτικής δαπάνης αυξήθηκε στα 1850 ευρώ. Ποια είναι η τιμή της οριακής ροπής για κατανάλωση;

A. 0,80

B. 0,70

C. 0,75

D. 0,65

Απάντηση

Μια αύξηση του συνολικού προϊόντος, οδηγεί σε μια αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος προς τα νοικοκυριά με τη μορφή είτε κερδών (μερισμάτων), είτε μισθών. Αυτή η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος δημιουργεί αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης, η οποία επηρεάζει με τη σειρά της τις επιχειρήσεις να αυξήσουν την παραγωγή τους. Αυτή η αύξηση στην παραγωγή ξεκινά άλλο έναν γύρο αλυσιδωτής αντίδρασης. Για να μετρήσουμε την επίδραση όλων αυτών των αυξήσεων της δαπάνης, θα πρέπει να εισάγουμε την έννοια της οριακής ροπής για κατανάλωση (MPC), που μας δείχνει τη μεταβολή στην καταναλωτική δαπάνη που επέρχεται μετά από μια μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του διαθέσιμου εισοδήματος. Η οριακή ροπή για κατανάλωση είναι ίση με τη μεταβολή της καταναλωτικής δαπάνης (Δ Καταναλωτική Δαπάνη) δια της μεταβολής που έλαβε χώρα στο διαθέσιμο εισόδημα (Δ Διαθέσιμο Εισόδημα). Στη συγκεκριμένη περίπτωση $MPC = (1850 - 1550) / (2200 - 1800) = 300 / 400 = 0,75$. Επομένως οι απαντήσεις A, B και D είναι εσφαλμένες.

Άρα η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε ενότητα 60.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B3.

B8) Ένα νοικοκυριό έχει τρέχον διαθέσιμο εισόδημα (Y_d) ίσο με 45000 ευρώ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνάρτηση κατανάλωσης του νοικοκυριού είναι $C = 35000 + 0,6Y_d$, εάν η οριακή ροπή προς κατανάλωση αυξηθεί σε 0,7, η καταναλωτική δαπάνη του νοικοκυριού θα αυξηθεί κατά:

A. 62000 ευρώ

B. 66500 ευρώ

C. 4500 ευρώ

D. 2500 ευρώ

Απάντηση

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνάρτηση κατανάλωσης που δίνεται, έχουμε ότι: $C = 35000 + 0,6 * 45000 = 62000$. Εάν η οριακή ροπή προς κατανάλωση αυξηθεί σε 0,7 τότε έχουμε ότι: $C = 35000 + 0,7 * 45000 = 66500$. Επομένως, η καταναλωτική δαπάνη θα αυξηθεί κατά 4500 ευρώ. Συνεπώς, οι απαντήσεις A, B και D είναι εσφαλμένες.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Ενότητα 61.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B1, B2, B3.

B9) Υποθέστε ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοινώνει μία αύξηση του ποσοστού των διαθεσίμων που υποχρεούνται να παρακρατούν οι εμπορικές τράπεζες. Στην περίπτωση αυτή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα:

- A. Χρησιμοποιεί τη νομισματική πολιτική για να μειώσει τη συνολική ζήτηση
- B. Χρησιμοποιεί τη δημοσιονομική πολιτική για να μειώσει τη συνολική ζήτηση
- C. Χρησιμοποιεί τη νομισματική πολιτική για να αυξήσει τη συνολική ζήτηση
- D. Μεταβολές στην προσφορά χρήματος δεν επηρεάζουν τη συνολική ζήτηση

Απάντηση

Η μεταβολή του ποσοστού υποχρεωτικών διαθεσίμων συνιστά εργαλείο νομισματικής πολιτικής και άρα επηρεάζει την προσφορά χρήματος. Ειδικότερα, η αύξηση του ποσοστού υποχρεωτικών διαθεσίμων οδηγεί σε μείωση της προσφοράς χρήματος. Υπό αυτή την έννοια, απορρίπτουμε την απάντηση B που αναφέρεται σε δημοσιονομική πολιτική. Η μείωση της προσφοράς χρήματος συνεπάγεται ότι οι άνθρωποι έχουν λιγότερο χρήμα από εκείνο που θέλουν να διακρατούν στο επιτόκιο που επικρατεί στην αγορά. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε αύξηση του επιτοκίου για ένα δεδομένο επίπεδο τιμών. Οπότε δανείζουν λιγότερο και δανείζονται περισσότερο. Το υψηλότερο επιτόκιο αποθαρρύνει την επενδυτική και την καταναλωτική δαπάνη, και έτσι η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται σε κάθε επίπεδο τιμών. Συνεπώς, η καμπύλη συνολικής ζήτησης μετατοπίζεται προς τα αριστερά, δηλαδή η συνολική ζήτηση μειώνεται. Άρα, οι απαντήσεις C και D δεν είναι σωστές. Επομένως οι απαντήσεις A και B είναι εσφαλμένες.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Ενότητα 63.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B9, B10.

B10) Ξεκινώντας από ένα σημείο μακροχρόνιας ισορροπίας, μια θετική διαταραχή της ζήτησης

- A. Δημιουργεί πληθωριστικό κενό βραχυχρόνια, και, στη μακροχρόνια περίοδο, θετικό παραγωγικό κενό
- B. Δημιουργεί υφεσιακό κενό βραχυχρόνια, και, στη μακροχρόνια περίοδο, μηδενικό παραγωγικό κενό
- C. Δημιουργεί υφεσιακό κενό βραχυχρόνια, και, στη μακροχρόνια περίοδο, αρνητικό παραγωγικό κενό
- D. Δημιουργεί πληθωριστικό κενό βραχυχρόνια, και, στη μακροχρόνια περίοδο, μηδενικό παραγωγικό κενό

Απάντηση

Μια θετική διαταραχή της συνολικής ζήτησης μετατοπίζει την καμπύλη συνολικής ζήτησης προς τα δεξιά, απομακρύνοντας την οικονομία από τη μακροχρόνια ισορροπία

(εφόσον υποθέσουμε αρχικά ότι η οικονομία βρίσκεται σε σημείο μακροχρόνιας ισορροπίας). Η μετατόπιση αυτή προκαλεί άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών, αύξηση του συνολικού προϊόντος και μείωση της ανεργίας στη βραχυχρόνια περίοδο. Η αύξηση του συνολικού προϊόντος δημιουργεί πληθωριστικό κενό βραχυχρόνια, δηλαδή επίπεδο συνολικού προϊόντος μεγαλύτερο από το δυνητικό προϊόν. Με την πάροδο του χρόνου, όμως, οι ονομαστικοί μισθοί και όλες οι άκαμπτες τιμές προσαρμόζονται (αυξάνονται). Η βραχυχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς μετατοπίζεται βαθμιαία προς τα αριστερά, καθώς οι παραγωγοί μειώνουν το προϊόν εξαιτίας των αυξανόμενων ονομαστικών μισθών. Εν τέλει, η οικονομία επανέρχεται στη μακροχρόνια ισορροπία της, βρισκόμενη στο επίπεδο δυνητικού προϊόντος της, αλλά σε μεγαλύτερο γενικό επίπεδο τιμών. Όπως λέμε χαρακτηριστικά, η οικονομία αυτοδιορθώνεται (ή τείνει προς την διόρθωση) στην μακροχρόνια περίοδο, δηλαδή διορθώνεται από μόνη της με την πάροδο του χρόνου. Επομένως, το παραγωγικό κενό είναι μηδέν στην μακροχρόνια περίοδο. . Επομένως οι απαντήσεις A, B, και C είναι εσφαλμένες.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Ενότητα 65.

Μαθησιακά αποτελέσματα: B5, B9.

Συνοπτικές Απαντήσεις Μέρους Β

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	D	B	D	D	C	C	A	D

* * * * *

* * * *

* *

Ερωτήματα Γραπτής Εργασίας και Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ερώτηση	Μαθησιακά Αποτελέσματα
ΜΕΡΟΣ Α	
Ερώτηση Α.1	B7, B9
Ερώτηση Α.2	B5, B9
ΜΕΡΟΣ Β	
B1	B1, B2, B3
B2	B1, B2, B14
B3	B1, B2, B14
B4	B1, B2, B14
B5	B1, B2, B6
B6	B1, B2, B4
B7	B1, B2, B3
B8	B1, B2, B3
B9	B9, B10
B10	B5, B9

Τα Μαθησιακά Αποτελέσματα της Θ.Ε. ΔΕΟ34 είναι διαθέσιμα στο study > φάκελος «ΓΕ και θέματα εξετάσεων, Εξεταστέα Ύλη» (ή [πατήστε εδώ](#)).